

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

The Younger Phase of the Neolithic Tradition in Central Europe
M. Šebesta, M. Poláček, R. Šebesta
Archaeological Institute of the Czech Academy of Sciences, Brno
Obrazový archiv archeologického ústavu v Brně

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

Obrazový archiv archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně
s tiskovou službou Českého rozhlasu

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

**Předseda redakční rady
Head of editorial board**

Pavel Kouřil

**Redakční rada
Editorial board**

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

**Odpovědný redaktor
Editor in chief**

Petr Škrdla

**Výkonná redakce
Assistant Editors**

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

**Technická redakce
Technical Editors**

Dana Gregorová

**Adresa redakce
Address**

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrn.cz>
Instructions to authors on internet pages

- Škrdla, P. 2005: *The Upper Paleolithic on the Middle Course of the Morava River*. Dolnověstonické studie 13. Brno: AÚ AV ČR.
- Škrdla, P., Nývltová Fišáková, M., Nývlt, D. 2005: Napajedla (okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 46, 198–201.
- Škrdla, P., Nývltová Fišáková, M., Nývlt, D. 2006: Napajedla (okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 47, 90–93.

Resumé

A rescue excavation in a colluvial sediment quarry in the field of Zámoraví on the cadastral territory of the town of Napajedla continued in 2006 (cf. 2004 and 2005 reports in Škrdla et al. 2005, 2006). New Aurignacian artifacts were added to the existing collection and new AMS dates around 30 kya (uncal.) were obtained. The site Napajedla-Zámoraví represents the fourth stratified and absolutely dated Aurignacian collection within Moravia (cf. Svoboda 2002). This article describes all collected and excavated material to date.

Two collections from this site are described separately:

1 – artifacts from the dated layer

2 – artifacts from the northern part of brickyard (undated)

The collection of artifacts from the dated layer consists of 70 items longer than 1.5 cm and an additional 639 small microchips/microfragments. The prevailing material is erratic flint, supplemented by isolated pieces of radiolarite, quartz, and silicified sandstone. Several burnt artifacts were probably also manufactured from erratic flint. The tools are different types of carinated and nosed endscrapers (obr. 16: 9–17), sidescrapers (obr. 16: 18, 19, 23), a fragment of a steeply retouched blade with a burin blow (obr. 16: 21), another fragment of a steeply retouched blade (obr. 16: 22), a blade fragment with a burin blow (obr. 16: 20), a bilaterally retouched bladelet (obr. 16: 8) and a fragment of a backed microblade (obr. 16: 1).

As a result of intensive wet-sieving, a 7 g sample of small charred bone fragments was obtained. This sample, together with another sample of charcoal, was sent to Groningen. The resulting AMS dates (around 30 kya) are consistent with the technological and typological character of the industry. This stratified and dated collection may be used as an Aurignacian reference collection for other collections in the surrounding microregion.

The collection of artifacts from the northern part of brickyard (undated) consists of 241 items longer than 1.5 cm and an additional 80 small microchips/microfragments. The most common raw material type is again erratic flint, supplemented by radiolarite, hornstone, quartz, and silicified sandstone. Burnt artifacts are probably from erratic flint. The tools include different types of carinated and nosed endscrapers (obr. 16: 27, 37), an endscraper on a wide flake (obr. 16: 43), a nosed endscraper combined with a burin (obr. 16: 33), a burin on a pointed flake (obr. 16: 29), a burin on a broken blade (obr. 16: 36), a dihedral burin in combination with a sidescraper (obr. 16: 42), a bec (obr. 16: 40), a notch (Škrdla 2005: Fig. 3.33: 8), a retouched flake (obr. 16: 41), a point (obr. 16: 34), steeply retouched blades (obr. 16: 30, 35), a steeply retouched blade fragment (obr. 16: 28), a backed blade with "shouldered" retouch (obr. 16: 32),

a retouched blade (Škrdla et al. 2006: obr. 16: 6), a retouched blade fragment, and a small finely-retouched bladelet (obr. 16: 39).

The collection of artifacts from other parts of the quarry is poor in diagnostic types. Only 4 items from the uppermost part of the quarry suggest affinity with the Gravettian industry, which is consistent with previous claims made by M. Šnajdr's (cf. Oliva 1998).

This important assemblage of Aurignacian artifacts was obtained through excavation within undisturbed colluvial sediments and also through surface surveys of sediments which have been previously disturbed by quarrying. In terms of raw materials, the assemblage is characterized by specialization on imported erratic flint. Predominant typological forms are carinated and nosed endscrapers. Through intensive wet-sieving we obtained a collection of tiny twisted bladelets, which are not frequent in Moravian Aurignacian sites. Two of these bladelets are retouched and may be attributed to the Dufour-type, but by definition they are not alternatively retouched. Opinions on the classification of this tool differ from author to author (cf. Elston and Kuhn eds. 2002 with ref.).

The closest analogies (not only geographical) to the described assemblage have been found at sites in the vicinity of Napajedla Gate, namely in the cadastral territories of villages Nová Dědina and Žlutava (cf. Oliva 1987). The prevalence of erratic flint in the raw material spectrum, the prevalence of Aurignacian endscraper tool forms, and the presence of twisted bladelets including Dufour forms are all comparable to the collection described.

PŘEROV (k. ú. Čekyně, okr. Přerov)

„Na Žernové“. Paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Prostřednictvím povrchového průzkumu byl dne 8. 5. 2006 v trati „Na Žernové“ nalezen patinovaný ústíp. Místo nálezu je situováno na mírném svahu, 200 m SZ od vrcholu Čekynský kopec, v nadmořské výšce 304 m, při západním okraji katastru obce. Souřadnice místa nálezu jsou: 49°29.131' N, 17°25.581' E (WGS 84). Z geomorfologického hlediska se lokalita nachází poblíž okraje jižního výběžku Tršické pahorkatiny, který představuje výraznou krajinnou dominantu poskytující dobrý výhled na ústí Moravské brány a Kelčskou pahorkatinu.

Při opakování sběrů byla nalezena pouze nepatinovaná zlomená čepel (viz. kap. Eneolit). Případnou větší koncentrace paleolitické kamenné štípané industrie lze spíše předpokládat v okolí vrcholové partie Čekynského kopce (307 m), která však není dlouhodobě zemědělsky kultivována. Možnosti provedení povrchového průzkumu jsou v těchto místech dočasně uzavřeny.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Resumé

An isolated flake was found in the cadastral territory of Čekyně near Přerov.